

HAFTAYA BAKIŞ

ABD ekonomisinden karışık sinyaller...

Geçtiğimiz haftanın en önemli gündem maddesi olan Jackson Hole toplantısı öncesinde ABD’de açıklanan veriler karışık bir görünüm sergiledi. Ağustos ayı için açıklanan öncü bileşik PMI endeksi 56 ile son 27 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşirken, kaydedilen bu artışa hizmetler sektöründeki canlanma temel teşkil etti. Öte yandan, Temmuz ayında ABD’de konut satışlarının beklentilerin altında kalması inşaat sektörüne yönelik endişeleri beraberinde getirdi. Son dönemde ülkede mortgage faizlerine ek olarak konut fiyatlarının da yükseliş kaydetmesi dikkat çekiyor. ABD’de yeni konut fiyatları Temmuz ayında yıllık %6,3 oranında yükselirken, maaş artışlarının aynı dönemde %2,5’te kalması konut talebini baskılayan bir faktör olarak ön plana çıkıyor.

Önceki haftalarda ABD yönetim kademesinde yaşanan sorunlar, politika yapıcıların önümüzdeki dönemde atacakları adımlara ne ölçüde destek bulacakları yönündeki belirsizlikleri beraberinde getiriyor. Bu çerçevede, küresel piyasaların Eylül ayında ABD’de borç tavanının artırılması görüşmelerine odaklanması bekleniyor. Kredi derecelendirme kuruluşları Fitch ve Moody’s, ABD’nin kredi notunun borç tavanının yükseltilmemesi halinde baskı altında kalacağını açıkladı. ABD Kongresi’nde Eylül ayı boyunca yapılacak görüşmelerin başarısızlıkla sonuçlanması halinde küresel piyasalardaki risk algısının bozulacağı düşünülüyor.

Geçtiğimiz haftanın ilk yarısında yükseliş eğiliminde olan ABD borsaları izleyen günlerde yatırımcıların temkinli bir tavır sergilemeleri nedeniyle kazançlarının bir kısmını geri verdi. ABD 10 yıllık Hazine tahvilleri borç tavanı görüşmeleri öncesinde artan belirsizliklere bağlı olarak hafta içerisinde son iki ayın en düşük seviyesini test etti. ABD dolarının diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısında değerini gösteren **DXI endeksi** son 16 ayın en düşük seviyesine geriledi. ⓘ

Euro Alanı’ndan güçlü veriler...

2017’nin ikinci çeyreğinde beklentilerin oldukça üzerinde büyüyen Euro Alanı’nda iktisadi faaliyet güçlü seyretmeye devam ediyor. Ağustos ayı öncü verilerine göre, bölgede imalat PMI endeksi yeniden son 6 yılın en yüksek seviyesine yaklaştı. Bu dönemde Euro Alanı’nda üretim faaliyetleri Almanya önderliğinde hız kazanırken, hizmetler sektöründe aktivite bir miktar ivme kaybetti. Bu gelişmede, hizmetler sektöründe alınan siparişlerin düşüş kaydetmesi etkili oldu.

Jackson Hole toplantısı yakından izlendi.

Gelişmiş ülkelerde gevşek para politikası uygulamalarının sonuna yaklaşıldığı yönündeki görüşler son dönemde gündemdeki yerini korurken, yatırımcılar geçtiğimiz hafta küresel ölçekte pek çok politika yapıcının bir araya geldiği Jackson Hole toplantısında bu konuya dair verilecek olası işaretlere odaklanmıştı. Haftanın son işlem gününde açıklamalarda bulunan Fed Başkanı Janet Yellen Fed’in önümüzdeki dönemde atacağı adımlara ilişkin net bir sinyal vermedi. ABD’de işgücü piyasası ve enflasyon göstergelerinde önemli ölçüde iyileşme kaydedildiğini belirten Yellen, finansal kriz sonrası getirilen regülasyonların bankacılık sistemini güvenli hale getirdiğini ifade etti. Jackson Hole

HAFTALIK VERİLER

	18.Ağu	25.Ağu	Değişim		18.Ağu	25.Ağu	Değişim
BIST-100 Endeksi	107.202	109.755	% 2,4 ▲	EUR/USD	1,1760	1,1924	% 1,4 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11,69	%11,63	-6 bp ▼	USD/TL	3,5175	3,4379	-% 2,3 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,19	%2,17	-2 bp ▼	EUR/TL	4,1344	4,0980	-% 0,9 ▼
EMBI+ (baz puan)	336	330	-6 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.284	1.291	% 0,5 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	283	279	-4 bp ▼	Petrol (USD/varil)	52,5	52,0	-% 0,9 ▼

bp: baz puan

toplantısında yakından izlenen ECB Başkanı Mario Draghi de konuşmasında para politikasına ilişkin yeni bir mesaj vermedi. ECB Başkanı küresel ekonomideki iyileşmenin hız kazandığını ifade ederken, bu alanda ABD'nin Euro Alanı ve Japonya'ya kıyasla daha önde olduğunu belirtti. ECB'nin uyguladığı gevşek para politikalarıyla birlikte Avrupa ekonomisinin toparlanma eğiliminde olduğuna değinen Draghi, fiyat istikrarına ulaşılması için ise bir müddet daha zamana ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Yapılan bu açıklamaların ardından haftanın son işlem gününde ABD dolarındaki kaybın belirginleştiği görüldü. EUR/USD paritesi 1,1940 ile Ocak 2015'ten bu yana en yüksek seviyesini gördü.

Emtia fiyatları...

Son haftalarda ABD 10 yıllık Hazine tahvil faizlerinde gözlenen düşüş altın fiyatlarını olumlu yönde etkiliyor. Geçtiğimiz hafta genelinde dar bir banttayla seyreden altın fiyatları Cuma günü 1.291 dolar/ons ile Haziran başından bu yana en yüksek seviyesine yaklaştı. Önceki hafta hızlı artış kaydeden petrol fiyatları arz/talep yönlü gelişmeler nedeniyle kazançlarını korudu. Bu gelişmede ABD'de petrol stoklarının sürpriz biçimde gerilemesinin yanı sıra Eylül ayında gerçekleştirilecek OPEC toplantısı öncesinde yapılan açıklamalar etkili oldu. Küresel petrol piyasasına denge getirme arayışında olan OPEC arz kesintisi için bütün opsiyonların masada tutulduğunu belirtti. OPEC'in açıklamasında dikkat çeken bir diğer nokta ise Eylül toplantısına önceki arz kesintisinden muaf tutulan Libya ve Nijerya'nın da davet edilmesi oldu. Bu çerçevede, önceki kazanımlarını koruyan Brent türü ham petrolün varil fiyatı geçtiğimiz haftayı 52 dolar seviyesinde tamamladı.

Yurt içinde iktisadi faaliyet canlı seyrediyor.

İç talebi canlandırmayı amaçlayan uygulamaların yanı sıra en büyük ihracat pazarımız Euro Alanı'nda ekonomik aktivitenin güçlenmesi Türkiye'de imalat sanayinin olumlu bir performans sergilemesini sağlıyor. Ağustos ayında imalat sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı (KKO) bir önceki yılın aynı dönemine göre 2,5 puan artarak %78,8 oldu. Böylece, KKO Ocak 2016'dan bu yana en hızlı yıllık artışını kaydetti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış KKO da %78,1 oldu. Sektörler bazında değerlendirildiğinde imalat sanayiindeki iyileşmenin genele yayıldığı görüldü. 2017 yılında üretimin canlı seyrettiği motorlu kara taşıtları sektöründe KKO bazı fabrikaların tatile girmesi nedeniyle bir önceki aya göre hafif düşüş kaydetti. Ana metal sanayiinde artış eğilimini sürdüren KKO, ÖTV indirimlerinin sonuna yaklaşıldığı mobilya imalatında %76,8 ile son 10 yılın zirvesinde gerçekleşti.

Türk lirasında güçlenme...

Geçtiğimiz hafta sakin bir veri gündemi olan yurt içi piyasalarda Hazine'nin gerçekleştirdiği yüklü borçlanma yakından takip edildi. Hazine gerçekleştirdiği üç ihale ile piyasadan 7,9 milyar TL borçlanarak Ağustos ayı borçlanma takvimini başarı ile tamamladı. 2 yıllık gösterge tahvilin yeniden ihracında ortalama bileşik faiz %11,71 ile 2009'dan bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Hazine'nin yüklü borçlanması öncesinde yurt içine sermaye girişlerinin hızlanması TL'deki değerlenmeyi beraberinde getirdi. Ayrıca, haftanın son işlem gününde ABD dolarında gözlenen hızlı değer kaybı yurt içi piyasalara da yansdı. Haftalık bazda %2,3 gerileyen USD/TL paritesi Cuma gününü 3,4379 ile Aralık 2016'dan bu yana en düşük seviyesinde kapattı. Geçtiğimiz hafta EUR/USD paritesinde kaydedilen artış TL'nin euro karşısındaki kazançlarını sınırladı. TL varlıklara yönelik talebin artması BİST-100 endeksinde gözlenen yükselişte de etkili oldu. Borsa endeksi haftalık bazda %2,4 prim yaparak 110 bin puana yaklaştı.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Konut satışlarında hızlı artış...

Haziran ayında takvim etkileri nedeniyle zayıf bir performans sergileyen Türkiye genelindeki konut satışları, Temmuz ayında hızlı arttı. Bu dönemde, yurt içinde konut satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre %42,4 yükselişle 116 bin adede ulaştı. Konut satışlarında kaydedilen bu güçlü yükselişte baz etkisi ön plana çıkarken, satışların bir önceki aya göre de %18,7 oranında artması konut piyasasındaki yavaşlamanın geçici olduğu yönündeki görüşleri teyit etti. Toplam konut satışlarının üçte birini oluşturan ipotekli konut satışlarının yıllık bazda %62,4 arttığı gözlemlendi. Diğer konut satışları da bu dönemde %32,4 oranında arttı. Temmuz ayında yeni konut satışları yıllık bazda %42,6 artışla 54 bin adet oldu. En fazla konutun el değiştirdiği İstanbul'da pazarın %51,9 büyüme kaydettiği dikkat çekti.

Deri sektöründe ihracat canlı seyrediyor.

Geçtiğimiz yıl dış talep kaynaklı gelişmeler nedeniyle ekonomik aktivitenin yavaşladığı deri sektöründe üretim faaliyetlerinin hızlandığı görülüyor. Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından yayımlanan verilere göre, Ocak-Temmuz 2017 döneminde Türk deri sektörünün ihracatı 858 milyon dolara ulaştı. Sektörün dış satışlarında kaydedilen bu artışı ayakkabı grubu destekledi. Yılın ilk yedi ayında ayakkabı ihracatı 470 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Ayakkabı ihracatında gözlenen artışta Rusya ile iyileşme kaydeden ikili ilişkiler etkili oldu. 200 bin kişiye istihdam sağlayan Türk ayakkabı sektörü küresel pazarda yedinci sırada bulunuyor.

Beyaz eşya satışlarında güçlü iç talep...

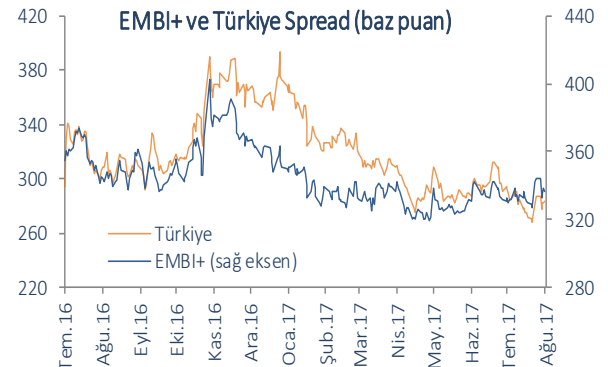
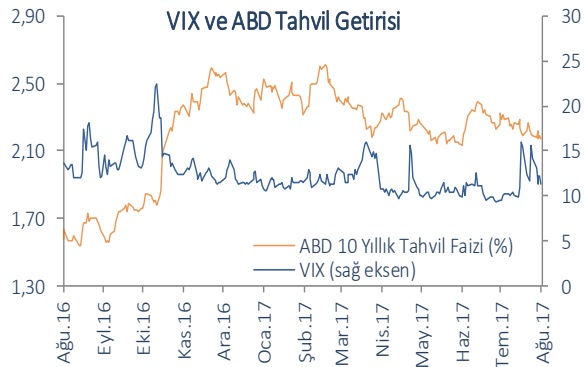
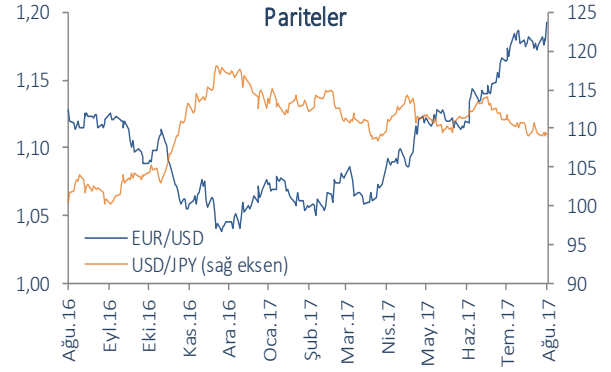
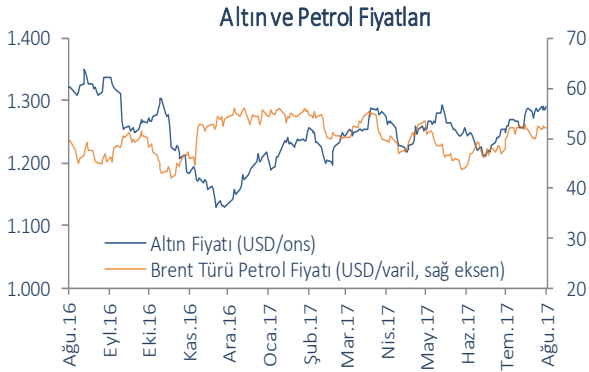
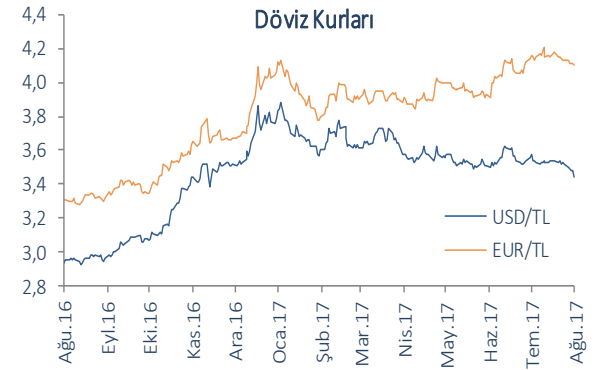
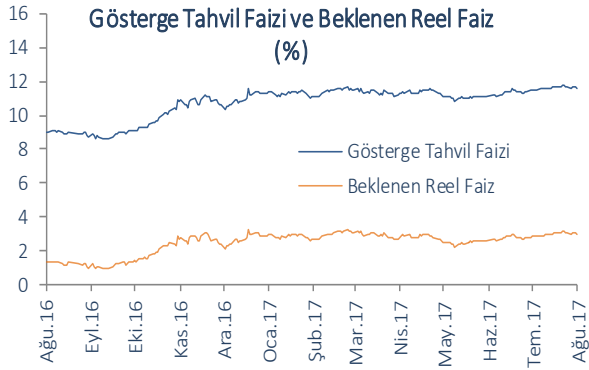
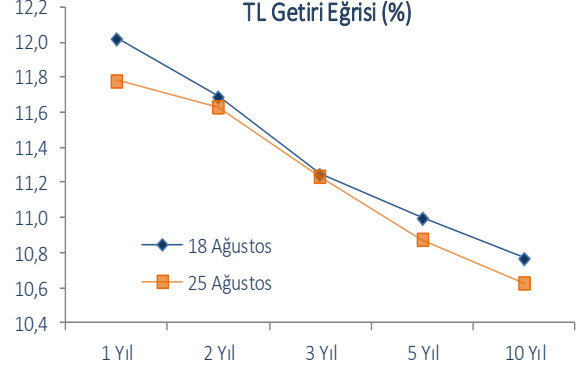
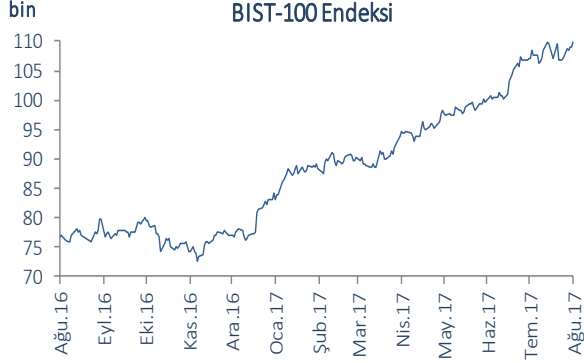
İç tüketimi desteklemek amacıyla beyaz eşyada ÖTV'nin sıfırlanması satışları desteklemeye devam ediyor. Türk Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği tarafından yayımlanan verilere göre, Temmuz ayında iç pazardaki satışlar bir önceki yılın aynı dönemine göre %25 artarak 784,7 bin adet oldu. Bu dönemde ihracat da %22 yükselişle 1,7 milyon adet seviyesinde gerçekleşti. Böylece, yılın ilk yedi ayında iç pazar %27 büyürken, dış satışlar %5 arttı.

Turizmde toparlanma sürüyor.

Güvenlik yönlü endişeler nedeniyle yıla oldukça zayıf bir başlangıç yapan Türk turizm sektörüne yönelik iyimserlik artıyor. Temmuz ayında, Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı baz etkisiyle yıllık bazda %46,4 oranında yükselerek 5,1 milyona ulaştı. Ziyaretçi sayısınının 788 bin kişi arttığı Rusya, toplam turist sayısında kaydedilen artışın yarısını oluşturdu. Irak, İran ve Suudi Arabistan çıkışlı turist sayısı da 274 bin kişi arttı. Avrupa'dan gelen ziyaretçi sayısı ise bu dönemde sınırlı yükselerek 2,3 milyon kişi oldu.

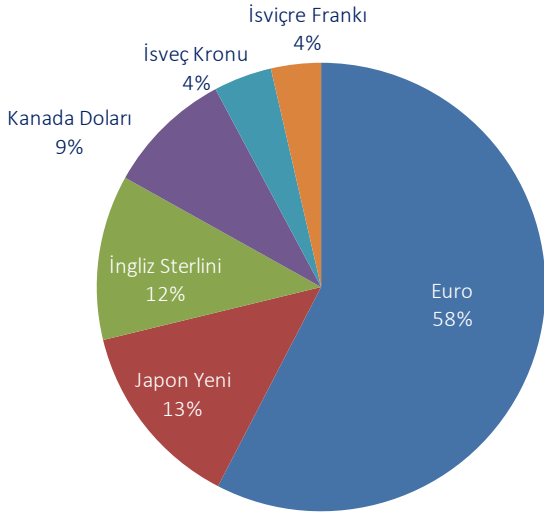
Ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısındaki artışa karşın konaklama ücretlerinin gerilemeye devam etmesi dikkat çekiyor. Türkiye Otelciler Birliği tarafından yayımlanan verilere göre Temmuz ayında Türkiye genelindeki otellerde doluluk oranı %69,2 seviyesine yükseldi. Bununla birlikte, Temmuz 2016'da 91 euro olan ortalama konaklama ücreti bu yıl 80 euro düzeyinde gerçekleşti.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

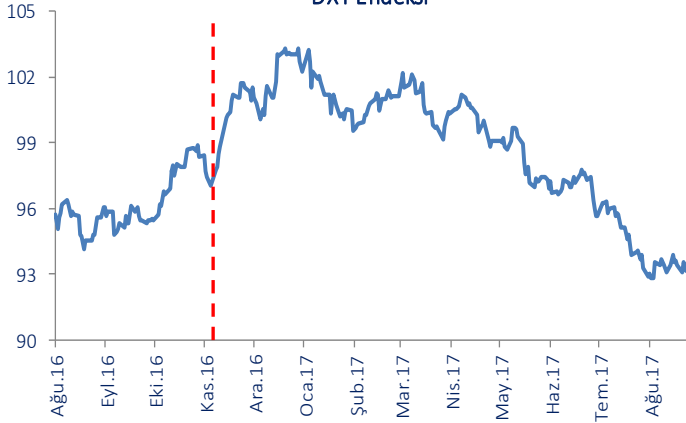

i NEDEN ÖNEMLİ

DXY Endeksinde Para Birimlerinin Payı

DXY Endeksi

Küresel piyasalarda hakim konumda olan ABD doları diğer para birimlerinden emtiaya kadar pek çok varlığın değerini göstermektedir. Bu durum finansal piyasalardaki gelişmelerin daha sağlıklı yorumlanabilmesi için aynı zamanda ABD dolarındaki değişimlerin de göz önünde bulundurulmasını gerektirmektedir. ABD dolarının diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısındaki değerini gösteren **DXY endeksi** günümüzde sıklıkla kullanılan göstergelerden birisidir. Gelişmiş ülke para birimlerinin birbirleri karşısında serbest piyasada işlem görmeye başladığı 1973 yılı endekse temel teşkil etmektedir. DXY endeksinin artması ABD dolarının küresel piyasalarda değer kazanma eğiliminde olduğuna işaret etmektedir.

Kasım 2016'da gerçekleştirilen ABD başkanlık seçimlerinin ardından ABD doları hızlı bir şekilde değerlenmiş ve kazançlarını 2017'nin ilk ayında korumuştur. İzleyen dönemde ABD dolarının fazla değerli olduğu ve bu gelişmenin ABD'nin dış ticaretteki rekabet gücünü olumsuz yönde etkilediği yönündeki değerlendirmeler endeksin hafif gerilemesine neden olmuştur. 2017'nin ikinci çeyreğinde Trump yönetimine yönelik güvenin azalması ile genişleyici maliye politikalarının uygulanabilirliğinin sorgulanması ABD dolarını zayıflatmıştır. Yaz aylarında, ECB'den gelen "sıkı para politikasına geçiş" sinyalleri de bu süreci hızlandırmıştır.

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

Tarih	Veri	Dönemi	Piyasa Beklentisi
29 Ağustos	Dış Ticaret Dengesi	Temmuz	
	ABD Tüketici Güven Endeksi	Ağustos	120
30 Ağustos	Hazine İç Borç Geri Ödemesi		226 milyon TL
	ABD ADP İstihdam Verisi	Ağustos	182 bin kişi
	ABD GSYH Büyümesi	2. Çeyrek	%2,8
31 Ağustos	Euro Alanı İşsizlik Oranı	Temmuz	
	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları	Temmuz	aylık %0,4
1 Eylül	ABD İşsizlik Oranı	Ağustos	%4,3
	ABD Tarımdışı İstihdam	Ağustos	180 bin kişi

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**
izlem.erdem@isbank.com.tr**Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman**
asli.sat@isbank.com.tr**Alper Gürler - Birim Müdürü**
alper.gurler@isbank.com.tr**Bora Çevik - Uzman**
bora.cevik@isbank.com.tr**H. Erhan Gül - Müdür Yrd.**
erhan.gul@isbank.com.tr**Ahmet Aşarkaya - Uzman**
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr**Dilek Sarsın Kaya - Müdür Yrd.**
dilek.kaya@isbank.com.tr**Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.**
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.